

Published and distributed under permit (No. 584) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. R. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juosapa Darbininkų Sąjunga "DARBININKAS" — KAVA — UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS. Užrašyti metams\$3.00 Rėmimo ir apylankų metams\$2.00 Metams\$4.00 "DARBININKAS" 365 Broadway, Boston 27, Mass. Tm. Sourin Boston 624.

VOL. VI, No. 96 (676).

SUBATA, RUGPJŪCIO 20 D., 1921.

Kaina 5 centai

UGNIS, BADAS IR CHOLERA

BAISENYRĖS NUPASKOJA APIE RUSIJĄ.

Ryga. — Iš miesto Saratovo, taigi iš pat bado apimtų Rusijos plotų širdies, Latvijos atvažiavo traukinis su pilnais vagonais latvių pabėgėlių. Tai pirmi tikrieji liudininkai, savo akimis mačiusieji, kas veikia bado apimtuose plotuose.

Parvyko apie 200 pabėgėlių. Daugiausia moterys ir vaikai. Del maisto stokos žymi dalis vyrų kelionėje išsisklaidė po Rusiją ir laiku neatvyko reikiama vieta, kuomet prisiėjo toliau keliauti.

Kelionės vargšai.

Pabėgėliai visu kelionės metu traukiniuose sirgo. Jūs kelionėje patirtė visokios epidemijos, net ir cholera. Traukiniuose kasdien pasitaikydavo mirimų.

Daugybė keliaujančių šeimynų iš būrio atsiskyrė ir paliko Rusijoje, kad tenai palaidoti saviškius, kad neduoti bolševikams valkoti mirusių lavonų, suversti kur į duobes, kurias bolševikai šandie visais pakeliais kasa ir į jas verčia numirėlius.

Valley Feldbach, gimusi Rygoje, kuriai pavyko traukiniu parvežti savo du vaikus, 13 ir 11 metų, ir sergančią vyrą, inžinierių, net iš Saratovo, pasakoja baisenybes apie savo kelionę ir apie padėimą Rusijoje.

Pišikiai trankosi.

"Mes gyvenome mieste Rovno, ties Volga, apie 60 mailių nuo Saratovo," pasakoja Mrs Feldbach. "Gegužės 15 dieną pranešta, jog birželio 2 d. iš Saratovo važiuos traukinis su pabėgėliais."

SAVAS PAS SAVUS.

Šiuo metu praneša Bostono ir aplinkos lietuviams, kad atlieka sekantį darbą prie stovyklų: maitinimo, popierinio, baldų, plastinio, cemento, taip pat dirbu visoki medžio darbu. Jeigu kam reikalinga tokia darba atlikti, tai kreiptis tuojau, nes atlieka daug pinigų negu kitantais. Imu darbą ir toliau nuo Bostono. Mano adresas:

FELIX BENKIS,

177 Bowen St., S. Boston, Mass.

liais į Latviją. Taigi tuo traukiniu galėsime keliauti ir mes. Mes savo daiktus susikrovėme į vieno valtsiečio vežimą ir pasileidome ant Saratovo. Visu Pavolgiu sen ir ten valstiečių judėjimas labai didelis. Vienai keliauja į Saratovą, kitai iš ten, dar kiti kitur.

"Po visus plotus trankosi gaujos plėšikų. Plėšia ir degina apleistus valstiečių namus. Kur nežūrėsi visuose plotuose, visur pamatysi kilančius kamuolius dūmų iš namų griuvėsių. Valstiečiai apleidžia namus daugiausia todėl, nes pirmiau plėšikų eina būriai bolševikų ir nuo valstiečių renka mokesčius. Kurie neturi pinigų, nuo jų paimami visi likusieji javai ir maistas. Nepalikama jAV nei sėklai.

"Artinantis mums prie Saratovo, reginiai darėsi vis baisesni. Matėme tūkstančius valstiečių šeimynų, grįžtančių ir sunaikintus savo namus. Jie gryž, kad savo tėvikiųje nors numirti, kuomet bolševikų valdžia negali duoti jokios pagalbos, kuomet jų saukimas pasirodo tuščias. Mes pravažiavome per tokias vietas, kur namuose visų šeimynų nariai išmirę.

Skandina savo vaikus.

"Bolševikų valdžia skelbia, jog valstiečiai apleidžia savo vaikus. Tas netiesa.

"Tiesa, kad kai kurie tėvai paveda savo vaikus bolševikų valdžiai, kuri apsiima juos globoti ir auginti. Tačiau valdžia nepildo pareigos. Kiti tėvai savo vaikus sumeta upėn Volgon. Sako, tegu verčiau vaikai nuskęsta, negu jie būtų auklėjami komunistų priešikiškiojoje dvasioje arba turėtų bado mirti.

"Saratove mes laukėme traukinio visą mėnesį. Tuo metu duonos svarui kaina pakilo nuo 5,000 rublių iki 8,000 rublių. Dalis iš mūsų mirė nuo choleros. Saratove kasdien suserga po 500 žmonių. Pusė iš jų miršta. Daugelis susirgusių nesiregistruoja. Bijosi papulti į barakus. Nes susirgusieji izoliuojami barakuose ir tenai vargiai katras pasveiksta.

"Su paprastais vežimais po visą miestą rankiojami numirėliai, išvežami iš miesto ir suverčiami į abelas duobes.

"Mums esant Saratove, tenai daugybė žmonių sirgo ir bubonine epidemija. Bolševikų valdžia nieko neskelbia apie tą epidemiją. Tas laikoma slapybėje.

Be maisto.

"Pagaliau sulaukėme traukinio. Niekas iš viso mūsų būrio neturėjo maisto išteklių. Taigi kaip tik traukinis kur kokioj stoty sustodavo, tuojuos vyrai eidavo miestan ieškoti maisto.

"Saratove, kuomet mes buvome pašaukti stotin, traukinis sustovėjo apie 12 valandų. Iš nuėjusių ieškoti maisto vyrų 31 paliko, kuomet traukinis netikėtai apleido stotį. Sekančioj stoty, kur traukinis išbuvo irgi apie 12 valandų, keletas vyrų prisivijo ir pagavo traukinį. Kiti pasiliko Rusijoje.

"Iš Saratovo į Reičą traukiniu keliauome dvi savaites. Normaliais laikais ta kelionė užimdavo 4 dienas. Ir visos kelionės metu mums duota du kartus kokios tai žuvies sriubos.

"Daug žmonių mirė vagonuose. Vienas tėvas atsiskyrė išduoti iš vagono savo mirusios dukters lavoną bolševikams reikalaujant. Už tai jis buvo areštuotas ir varu lavoną paimtas. Tuo tarpu traukinis važiuojo toliau, jo žmona buvo su mumis. Pagaliau žmona pabludo.

"Saratove komunistai gerai apsirengę ir sotūs. Bet apimti baimės. Kai kurias apskritis jie visai apleidžia. Komunistai pavieniui niekur nepasirodo. Bijosi ypatingai valstiečių užpuolinų. Nes valstiečiai pagieža dega prieš juos."

ISPANŲ NEPASISIKIMAI.

Paryžius. — Ispanijos valdomame Morroko, Afrikoj, kilo baisus maištas. Vietiniai gyventojai sumušė Ispanijos jėgas. Nukovė 20.000 Ispanijos karių. 6.000 karių, vietinių žmonių pabėgo nuo ispanų. Ispanijos valdžia padarė didelių išlaidų panaudodami karinius užsakytus.

ATMUŠĖ LENKUS.

LENKAI GAVO KAILIN.

Berlin. — Lenkų regulierė kariuomenė buvo užpuolus Silezijoje du miestukus Sternitz ir Desterlitz. Mat gyventojai susibūrė užpuolė lenkus ir nuvijo juos atgal. Lenkų nukautė 24, sužeista arti 100 lenkų karių.

LENKIJA PROTES TUOJA.

Varšuva. — Lenkijos kabinetas nutarė pasiųsti talbininkų valdžioms notą, kad atidėjimas išrašimo Augst. Silezijos klausimo padarys Lenkijai neatlyginamų nuostolių. Notą siunčia, kad pavidimas to klausimo tautai lygai, kaip tą nutarė vyriausioji taryba atidės neprubežiuotam laikui įkūrimą pastovios valdžios Silezijoje ir bereikalingai prailgins dabartinę padėtį.

SAUŽUDYSTES.

SAUŽUDYSTĖS PADIDĖJO.

New York. — Skaičius saužudysčių šiomet Amerikoje padidėjo 134 nuoš. Pernai per pirmuosius 6 mėn. papildė saužudystes 2,996 žmonės. Šiomet gi tuo pačiu laikų papildė saužudystes 7,016 žmonių. Žudosi daugiausia vyrai, bet tarp jaunimo žudosi daugiausia mergaičių. Taip pagal lytis šiomet nusižudė: vyrų 4,527, moterų 1,982, berniukų 214, mergaičių 293. Pernai per pirmus 6 mėn.: vyrų 1,810, moterų 961, berniukų 88, mergaičių 137. Vien New Yorke šiomet nusižudė 443 žmonės.

Apie 75 nuoš. saužudysčių papildoma delei įvairių nepalaimų, po to seka nedarbas, meilės prieštikiai, nesveikata, apsiuylimas gyvenimu, pinigiskos bėdos, persikiros ir t. p. Delei padidėjimo skaičiaus saužudysčių kaltinama karo atbalsius ir nedarbą. Taip New Yorke daugiausia žudomasi utarnininkais. Utarnininkai ir vadinama "saužudysčių dievina." Tam priežastis esanti senkama: peržiūrėjęs nedidelio laikraščius žmogus išsina panedėly ieškotis darbo, bet radęs visas vietas

užpildytas ir nenorėdamas dar vieną savaitę skursti ir gal badauti, utarninke eina žudyti.

SUMAZINS TAKSUS VEDUSIEMS.

Washington. — Atstovų buto biudžeto komiteto nariai nutarė sumažinti taksus vedusiems, uždirbantiems mažiau kaip \$5,000 į metus. Ikišiol jie būdavo paliosuojami nuo taksų iki \$2,000 metinio uždario. Dabar jie bus paliosuojami iki \$2,500, o už kiekvieną vaiką bus atskaitoma po \$400 į metus, vieton dabartinių \$200. Ne vedusiems mokesčiai mokesčiai pasileika po senovės taksų paliosuojamais tik iki \$1,000 metinio uždario.

DIDELĖ SAJUNGA.

London. — Lloyd George kalbėdamas žemesniame rūmė, aiškino apie būsimą Washingtono nusiginklavimo konferenciją. Sakė, kad ten reikės sudaryti Anglijos, Amerikos ir Japonijos Sąjungą. Tuomet šitoki galybė girdi užtikrintų pasaulinę taiką.

ATMETĖ REIKALAVIMĄ.

Chicago. — Geležinkelių darbininkų brolijos buvo imtė mokesčius geležinkelių kompanijoms atšaukti nesena padarytą algų sumažinimą, atsižadėti daugiau mažinti algas ir kitaip sunkinti darbininkų padėtį. Tai kompanijos tą sąjungą brolių reikalavimą atmetė.

LAIKRAŠČIO SUKAKTUVĖS.

New York. — Dienraštis New York Times minėjo 25 metų sukaktuves. Buvo bankietas, kur visi to laikraščio darbininkai dalyvavo. Iš viso buvo 2,000 darbininkų. Pasveikinimų atėjo iš viso pasaulio. Vienas sveikino iš Helsingfors.

PADARYS SUTARTI.

Rymas. — Laikraštis Messagero skelbia, kad Rusijos atstovai su Italijos valdžia baigia daryti sutartį. Sutartis netrukus busianti pasirašyta. Rusijos sovietų atstovai pasižada nevesti Italijoj propagandos.

VISIŠKAI NUSILEIDO.

Washington. — Komercijos sekretorius iš Rygos gavė žinią, kad derybose Rusijos šelpimo reikale Sovietų atstovas Litvinov pilnai nusileido ir priėmė Amerikos pastatytas išlygas. Visi išlygų punktai priimti.

Tokiu būdu šelpimo darbas Rusijoj bus pilniausioj Amerikos šelpimo organizacijų kontrolėj. Pašalpos gabenimas prasidės tuoj. Jei tik bolševikų valdžia kiek nesilaikytų sutarties, tai šelpimo darbas tuoj sustos. Hoover davė įsakymus tam tikroms įstaigoms New Yorke tuoj pradėti liuduoti pašalpą ir laivus ir plaukti už jūrą į Rusiją.

Rusijos šelpimo reikale prez. Harding išleido laišką, kur pabrėžiama, kad visas šelpimo darbas privalo ir bus teikiamas per Amerikos organizacijas.

ALBANŲ IR SERBŲ KARAS.

Rymas. — Mažas karas, bet labai smarkus siaučia tarp serbų ir albanų šiaurinėj Albanijoje. Pasak žinių iš Skutari, 2,000 Serbijos reguliariųjų karių, remiamų bandų partizanų, užpuolė albanus palei Drin upę. Mūšis tęsėsi 11 valandų.

Albanai(remiami gyventojų, privertė serbus bėgti, palikus daug užmuštų ir sužeistų.

Serbai suorganizavo tam tikras bandas, kurios sudėgino 41 albanų kaimą ir išžudė gyventojus.

KAME PAGEREJO DARBAL.

Washington. — Darbo Departamentas paskelbė kuriose pramonės šakose pagerėjo darbai.

Rūbinių pramonėj birželio mėnesyje dirbo 25,998 darbininkų, o liepos m. 28,314.

Odos pramonėj birželio m. dirbo 11,701, o liepos m. 12,138.

Čoverių išdirbystėj birželio m. dirbo 57,600, o liepos m. 59,385.

Automobilių pramonėj birželio m. dirbo 76,734, o liepos m. 79,064.

Darbai žymiai sumažėjo plieno ir geležies pramonėj.

ATITAIŠYMAS.

Tilpusioji "Darbininko" 98 num. iš rugpjūčio 13 d. 4. m. ant pirmo puslapio žinia apie priimtą rezoliucijos International Paper kompanijos darbininkų, Fort Edward, N. Y. yra neteisinga.

Mums pranešė vienas iš streikuojančių darbininkų, kad virominotos kompanijos darbininkai nėra priėmę jokios tami panašios rezoliucijos, bet visi kaip uola laikosi savo reikalavimų ir tobestreikuoja nuo pirmos dienos gegužės ir nemano pasiduoti iki kompanija neįsipildys jų teisingų reikalavimų.

Geistina, kad patys darbininkai visuomet praneštų apie savo reikalus ir padėtį, tuomet jokių nesuspatingumų nevyktų.

RIAUSES.

Augusta, Ga. — Benivaitė negrą kilo didelės riaušės. Per riaušes žuvo 5 žmonės, sunkiai sužeisti 2 ir lengvai sužeisti 10.

BUS 31 DELEGATAS.

Pekinas. — Chinijos valdžia į Amerikos valdžios šaukiamą nusiginklavimo konferenciją atsitys 31 delegatą.

NELABAI TEPRI-TARIA.

Washington. — Japonija į šaukiamą Amerikos valdžios nusiginklavimo konferenciją iš pradžios prielankiai atsakė. Dabar ėmė atbula eiti.

NEPAVYKO.

Paryžius. — Vokietija bandė sukelti paskolą \$500.000.000 Suvienytose Valstijose. Bet tas nepavyko padaryti.

GIEDRA AUDROJE.

New York. — Proto darbininkai — rašytojai, artistai, dainininkai ir k. guosdavosi, kad jie negali veikti dėl didelio baidėsio. Todėl hotelio Belleclaire savininkas sumanė įsteigti "mintijimo salę." Ją įsteigė ant hotelio stogo. Salė turi 30 pėdų platumo ir 40 pėdų ilgumo. Salė nesigirdi nei mažiausio miesto trenksmo, arba baidėsio. Proto darbininkai kuoriamiausia gali skaityti, protauti, rašyti.

Lenkų ponai nori Lietuvį kaimėms savo choleros apdevanais. Nesulaikymas jų! Pirkimas kaimų!

jų mėnesių algą.

Motinos negali prirengti kudiškams drapanų ir ligonbučiuose vartojama popieriniai rankšlučiai. Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbininkai spėja, jog bus milijonas motinų be jokių prirengimų kudiškams. Tūkstančiai vaikų bus be šėvėrykų jeigu Amerikos mielaširdingos draugystės neateis pagelbon.

American Friends Service komitetas prisidėjo prie Amerikos Raudonojo Kryžiaus rinkti vartojamus ir nevertotus drabužius palengvinti biednių padėjimą. Tos draugystės prašo visų čion Amerike pagelbos. Reikia nunešti tas drapanas į arčiausio Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrio ofisą.

Drapanos bus renkamos šio vasarą nes bus ruošni stūnčiamos Europon.

Dovanotojai gali paminti katrai kraštui drapanos stūnčiamos.

SUV. VALSTIJŲ PAVIEČIŲ VALDYMAS.

Mūsų valstijos padalintos į paviečius (counties). Negalima patinti kaip pavyzdį bile viešo paviečio valdymą. Yra daug skirtingų.

Paprastai pavietis turi kokią nors legislaturą, vadintą paviečio komisijonierių komisija arba direktorių komisija. Šita komisija nutaria kiek pinigų praleisti del kelni, tiltų, vargulių namų ir del kitų tikslų, bet ta komisija turi mažai arba visai neturi valios padaryti įstatymus.

Paviečio viršininkas yra, šerifas (kuris pildo paviečio teisimo įsakymus ir užlaiko tvarką) išdėstas, kuris laiko paviečio pinigus; raštininkas, kuris prižiūri dokumentus, protokolus ir rekordus; registruotojas, kuris užlaiko dokumentų ir uždėlių rekordus; viešas kaltintojas, kurio priedermė surasti ir teismui pavesti prasi kaltėlius, ir mokyklų direktorius.

Tie oficeriai paprastai balsuotojų išrinkti del trumpo laiko.

Paviečiai (county) padalinti į miesto apskritys (townships). Naujojo Anglijos ir keliose kitose valstijose tie "townships" vadinti miestais arba miesteliais. Bet yra skirtumas tarp Naujos Anglijos miestelių ir vakarų valstijų miesto apskričių. Naujos Anglijos miesteliai laiko susirinkimą syki, arba tankiau, į metus, ant kurio susirenka visi balsuotojai ir išrenka komisiją vesti visą darbą per metus. Išrenka raštininką, taksų rinkėją, vargulių prižiūrėtoją, konstabelius ir kitus vietinius oficerius. Vakaruose, miesto apskritys niekuomet netaiko panašius susirinkimus. Jie išrenka miesto viršininkus slapto balsavimu. Jų pareigos ne taip svarbios kaip Naujos Anglijos oficerių, nes paviečio (county) valdžia prižiūri darbą.

Tarp miesto apskričių ir miestelių turime kaimus. Kaimas, mažas apskritis gerokai apgyventas, kuris atskirai stovi nuo apylinkės ir save valdo. Balsuotojai išrenka komisiją ir prezidentą.

Paviečiai turi savo teismą, kur vadovauja teisday, kuris balsuotojų išrinktas. Teismas haudžia svarbesnius prasikaltimus. Miestelis arba miesto apskritis irgi turi savo teismus, kur balsuotojai išrenka taikos sudžią, (justice of the peace) čion mažesni prasikaltimai nu-teisti, čion laikyta pirmas teismas ir jeigu prasikaltimas svarbus tai prasikaltėlis vestas į au-gštesnį teismą ir nubaustas.

Taikos sudžia išklauso hesi-ginėjimus tarp piliečių, apie mažas sumas pinigų, sakykime ne virš dviejų šimtų dolerių. Paviečio kaltintojas (county prosecutor) laiko svarbią vietą, nes jis turi pagelbininkus per visą pavietį. Jie gaudo prasikaltėlius notik paviečiuose bet miesteliuose ir miesto apskri-

čiuose.

APNEGALĖDINTIEMS VY- RAMS PARALPĖ PER U. S. PUBLIC HEALTH SERVICE.

U. S. Public Health Service gydo paliuosuotus kareivius, jurininkus ir marininkus. Garbingai Paliuosuoti Karei-viai Gydomi.

Po aktu iš Kovos 3 d. 1919, (Public Act 326) užvardytu "Aktas autorizuoti kasos Raš-tininką parupinti ligonbučius ir sanatorijoms reikalingumus sergantiems ir apnegalėdintiems paliuosuotiems kareiviams jurininkams ir marininkams. "U. S. Public Health Service parupina pašalpą bile garbin-gai paliuosuotam sergančiui arba apnegalėdintui kareiviui, jurininkui arba marininkui, ar-mijos arba laivyno slaugiai, kurie tapo paliuosuoti ant ar-ba po Spalio 6, 1917 m., ir kurie reikalauja išgydyti kokią ligą arba įžeidimą, kuriuos gavo prieš paliuosavimą iš armijos U. S. Pension Biuras.

U. S. Pension Biuras, Wa-shington, D. C. prižiūri tuos, kurie paliuosuoti prieš Spalio 6 d. 1917 m. Aplikacijos turį ten but prisijusios. Tiems vienintė-lis medikališkos priežiūros ap-rupinimas tai į National Sol-diers Home.

War Risk Insurance Biuras prižiūri gydymą alijantų pa-liuosuotus kareivius.

Gydymas Militariskose, vie-šos Sveikatos ir Civiliskose Ligonbučiuose.

"Paliuosuoti kareiviai, juri-ninkai ir marininkai, pagal į-satymą, civiliški žmonės, ir kas-link ligonbutinio gydymo įeina po Army Regulation paragrafo 1459 aprupinimų. Bet bile ap-negalėdintas kareivis, jurininkas arba marininkas, kuris garbingai paliuosuotas nuo Spalio 6, 1917, jeigu apnegalė-dintas bunsant tarnystėj arba jo dabartinis padėjimas parei-na nuo to apnegalėjimo, pagal War Risk Insurance Akto ap-rupinimais, jam priguli ligon-butinė arba sanatorijinė prie-žiūra per Public Health Servi-ce ligonbutį, karišką ligonbutį, jeigu yra vietos, arba miesto civiliški ligonbuti."

Prirodymai Reikalauti Išgauti Priežiūros.

Kur abejojimai pakila kas-link įžeidimo, ar gautas prieš paliuosavimą ar ne, aplikantas bus prižiūrėtas bet valdžia ves ištyrinėjimą. Aplikantas turi turėti prirodymų, jog liga arba apnegalėjimas radosi kuomet tapo paliuosuotas, tas prirody-mas pristatytas arba per jo afi-cialį paliuosavimą arba palu-dytą kopiją jo ligonbutinio re-kordo. Jeigu aplikanto paluo-savimo sertifikatas neturi jo kio parodymo kaslink jo apne-galėjimo, del kurio kareivis prašo pagelbos, atsikartojimas apnegalėjimo del kurio jis pir-miausia gavo pašalpos tarnystėj arba jog dabartinis apnegalėjimas neturi nieko bendro su pirmesne liga arba įžeidimu gauta tarnystėj.

Jeigu kareivio militariskas rekordas nemini apie apnegalė-jimą kuomet jis stoji kariuo-menėn, įstatymai laiko jog jis buvo sveikas kuomet prisirašė. Vyrai, kurie paimti, bet nepri-sirašę, gali gauti medikališ-kos pagelbos.

Kaip Reikalauti Medikališkos Pagelbos.

Kuomet prašymas, reikalau-damas medikališkos pagelbos, pasiūstas U. S. Public Health Service medikališkui aficeriui, prašytojas turės išpldyti War Risk Insurance formą 526. Jei-gu po ištyrinėjimu, jam priguli pagelba iš War Risk Insurance biuro, tai medikališkas aficie-rius jam įsakys nueiti į arčiausią pašalpos stotį, kur ištyrinė-jimas padarytas ir tinkamas gydymas aprupintas privačiai arba ligonbutyje.

Aplikantai Gydyti Netoli Savų Namų.

Jeigu buvęs kareivis gyvena daugiau kai šimtas mylių nuo vartoti Public Health Service

PIRMAS METINIS Milžiniškas Išvažiavimas

RENGIA SUVIENYTI CHORAI

SV. CECILIJOS CHORAS, iš Lawrence, Mass.; SV. JUOZAPŲ CHORAS, iš Lowell, Mass. ir "NEMUNO" Choras, iš Haverhill.

"NEMUNO" CHORAS, IŠ HAVERHILL, MASS.
PENKIAS DEŠIMTS DOLERIŲ DOVANŲ PASKIRTA GILIUKINGIEMS IR ATSIŽYMEJUSIEMS.

Nedėlio, Rugpjūčio 21d., 1921

Šv. Franciskaus Parapijos Daržė, Methuen, Mass. Pradžia 10 Val., Ryte

GERBIAMIEJI LIETUVIAI IR LIETUVATĖS! Šis išvažiavimas bus puikiausias iš visų išvažiavimų, nes jį rengia susi-vieniję chorai iš trijų kolonijų ir deda visas pastangas prisirengti prie šio išvažiavimo su didžiausiu programu, kaip tai: dainavimu ir nepaprastais žaislais. Taip pat yra užprašyti visos Naujosios Anglijos chorai, solistai ir solistės prie išpildymo milžiniško progra-mo. Todėl nepraleiskite šios progos — atsilankykite į šį išvažiavimą, nes išgirsite nepaprastų naujų dainų ir matysite įvairių žaislų ir taip pat bus gera progą išbandyti savo giliukį.

PASTABA. Pasitaikius lietingai dienai, išvažiavimas bus perkeltas ant sekančio nedėldieno — RUGPJŪČIO 28 dieną 1921 metais.

KELRODIS. Važiuojant iš Lawrence, Mass. elektrikin, reikia imti karas Hampshire St. parą su "METHUEN TOWN FARM" ir išlipti ties "Welches Pond." Važiuojant AUTOMOBILIAIS ar trokiais, važiuoti Broadway ligi Oakland Ave. Nuo Oakland Ave. Pirmą gatvę po tiesiai lig "Methuen Centro." Nuo Meth-uen Centro imti Pelham St., kuriuo privažiuosit daržą.

pašalpos stoties, arba negali nueiti į ligonbutį arba pašalpos stotį, jam įsakyta nueiti į ligon-butį arti savo namų. Medikališkas oficerius iš stoties, kur jo prašymas pasiūstas, nuskirs į katra ligonbutį jam eiti. Vyriamsiui gydytojui bus prisijus-tos instrukcijos egzaminuoti ir gydyti vyrą. Del jo bus apru-pinti visi reikalingi dalykai.

Kelionės Lėšos Užmokėtos. Kur galima, kareiviai gydyti prie pašalpos stoties (Relief Station.) Jeigu negali važiuoti tai namuose prižiūrėti. Kelio-nės lėšos apmokėtos su tinka-mais algos atlyginimais jeigu pasilieka nuo darbo.

Specialiai Ligonbutiai. Ligoniai apylinkėj, kur apli-kacijos prisustos, jeigu galima. Bet jeigu serga kroniška liga arba jeigu būtų geriaus klimato permaina, ji siūsti į specia-lius ligonbučius.

Neapsima Gydyti Lytiš-
kas Ligos. Public Health Service negali duoti pagelbos paliuosuotiems kareiviams, kurie serga lytiš-
koms ligoms. War Risk Insu-rance skaito tas ligas kaip pa-sekmes pačių vyrų blogo pa-sielgimo. Tam tikslui neguli-

pinigus, o specialių pinigų del-tų ligų Public Health Service neturi ir tik gali pasiūlyti tokį gydymą, kuris duotas viešose klinikuose. Tie gydymai laiky-ti tris sykį ir savaite kožname stotyje.

Laidotavų Išlaidos Apmokėtos War Risk Insurance Biuro ligoniai, kurie miršta Public Health Service ligonbučiuose, palaidoti stotyse, bet išlaidos neturi viršėti šimtą dolerių. Jei-gu giminės arba kiti norėtų pa-siimti lavoną, valdžia užmokės reikalingus ir neperdides kel-ionės išlaidas.

Amerikos Raudonojo Kry-žiaus Home Service dalis ben-drai dirba su Public Health Service Armijos ir Laivyno li-gonbutiais.

Public Health Service Vienutės Public Health Service pada-linta į keturiolika geografiškų dalių po apskričių direktoriaus (District Supervisor) priežiū-ra. Kožnoje valstijoje randas valstijos direktorius su vieti-niais tyrinėtojais. Tas Valsti-jos direktorius prižiūri ir duo-da patarimus vietiniams tyrinė-tojams. Tyrinėtojai egzaminuo-ja visus, kurie savo valia arba kitų nurodyti, kreipiasi pagel-bos. Jeigu nėra pašalpine sto-

ties toj apylinkėj, vietinis tyri-nėtojas (kuris turi but gydyto-jas) gali teikti medikališką priežiūrą, duoti receptus, ku-riuos vietinis aptiekorius turi pildyti.

Užmokėstis (Compensation) Daugelis vyrų, kurie turi gauti užmokėstį, arba "com-pensation," už įžeidimus arba ligas, kurias įgijo arba pablogi-no tarnaudami kariuomenėj nežino savo teisių. Bile narys militarės arba laivyno tarnys-tės, kuris mano jog jam priguli "compensation," turi prisi-ūti aplikaciją arčiausiai U. S. Public Health Service atstovui. Bet suprantama, jog tas apne-galėjimas įgytas arba pablogi-nas tarpystėj. Daugeli sykių, vyras, kuris praše ir jau gauna užmokėstį, palengvina paties nuskaitimą lankyti užsiėmimų mokyklą po Federal Board for Vocational Training.

Užsiėmimų Mokinimas ir Užmokėstis. Turime atsiminti, jog kno-met vyras lanko užsiėmimų mo-kyklą, jo užmokėstis, arba "co-mensation" sulaukytas ir jie gauna tik Federal Bordo pas-
kirtą mokesį. Federal Bordo paskirtas mokesis niekuomet netažesnis už užmokėstį, arba

"compensation," bet kartais di-desnis. Kuomet užbaigia moks-lą jo užmokėstis vėl prasideda.

Public Health Service Apgarsinimai.

Public Health Service darė pastangas, siūsdami cirkulia-rus, lipdydami apgarsinimus pačiuose ir tt. pranešti visuo-meni apie pašalpą, kurią šis skyrius teikia paliuosuotiems kareiviams, ir jurininkams.

Kaip Surast Public Health Aficerius.

Gali sužinoti vardus ir adre-sus Public Health Service afi-cierių per vietinį pašto virši-ninką, nuo Amerikos Raudono-jo Kryžiaus vietinių skyrių, ir nuo valstijos arba vietinės svei-katos skyrių aficerių.

Visos civiliškos ir gerovės draugystės, kareivių reikalams paskirti biurai, turi visuomet but gatavi pagelbėti kareivia-m susinešti su jiems reikalin-gomis draugystėmis.

Kaip Susinešti su Public Health Service.

Visa korespondencija su War Risk Insurance biuro kaslink medikališko peržiūrėjimo turi but adresuotas sekančiai: Chief Medical Advisor, Bureau of War Risk Insurance, Treasury Department, Washington, D. C. (Bus daugiau)

VALIO!

Dabar yra laikas Patogus ir sveikas Penytį jūsų namų, Ką būtinai reikia, Tad greit šaukit mūsų Pentorius geriausius, Kurie seną namą Padaro naujaušiu. LITHUANIAN HOME BUILDERS CO., INC., (Pentorių Dept.) 366 W. Broadway, Room 1 South Boston, Mass. Tel. S. B. 1878-J.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ labai puikioj vietoj. Biznis išdirbtas per septynis metus. Priežastis pardavimo, savininkai va-žiuoja Lietuvon. Kas norė-tų pirkti, atsišaukite šiuo adresu:

A. SMOLSKIS ir K. MAČYS 1105 Washington St., NORWOOD, MASS.

L.D.S. Reikalai

PROTOKOLAS.

LDS. Centro valdybos priėmimo susirinkimas įvyko rugpjūčio 9 dieną 8 m.

Susirinkime dalyvavo šie valdybos nariai: Kun. K. Urbonavičius, M. Abraščinskas, St. Norėika, Kun. J. Bakšys, B. Ajauskas, J. Glineckis, J. Vaitkus, J. Glineckis, M. Žukauskaitė ir A. F. Kneizys.

Perskaitytas protokolą, kuris priimtas be pataisymo, A. F. Kneizys aiškino biuro ir organizacijos stovį. Pasirodė, kad biuras sėkmingai veikia. Dėl didesnių pasiekimų nariuose ir tvarkos administracijoje darinktas J. Glineckis.

Kontrolės Komisija kun. K. Urbonavičius ir B. Ajauskas aiškino, kad administracijos knygos tvarkoje ir gerai vedamos.

Nutarta, kad kuomet jau bus prirengtos seimui atskaitos, sekretorius praneš kontrolės komisijai peržiūrėjimui atskaitų ir knygų už paskutinį mėnesį.

Nesant kun. P. Juškaitės prie kontrolės komisijos darinktas M. Abraščinskas.

Paėjus svarstymui kuopų ir apskrityų inžinierių narių ir prenumeratų klausime Centro valdyba palieka tą klausimą seimui. Bet didžiulia Centro valdybos narių po plataus išsikabinimo linksta mokesčius prenumeratams ir nariams palikti taip, kaip yra.

Paleidus moksleivius atstogoms tariama apie rengimą jiems maršrutų. Kol kas iš moksleivių tik vienas P. Daužvardis sutinka apvažiuoti vakarinės valstijos LDS kuopas. Nutarta jam maršrutą rengti.

Taipgi rengti maršrutą "Darbininko" redaktoriui P. Gudui sugrįžus iš Lietuvos.

Perskaitytas laiškas L. D. S. organizatoriaus A. Kazlo iš Newark, N. J. prašant sutarsti kalbėti prie Pensilvanijos LDS apskrityje. Kviesiamas gerb. kun. J. Bakšys, kuris apsiima: jeigu tik ne pasitaikys kliūčių dėl kurių negalėtų išvažiuoti.

Pakeliamas klausimas, kad reikėtų užmegsti kokius nors ryšius su Amerikos Darbo Federacija, kad kiltų susipratimams darbininkų su darbdaviais, kad LDS nariai gautų nors kokią moralinę paramą. Nutarta užvesti derybas.

Kur kas plačiau kalbama apie sudarymą tamprinių ryšių su Lietuvos Darbo Federacija. Kadangi tas klausimas jau buvo svarstytas

kant kadaise užlašejo. Nedidelė, bet puiki bažnyčia. Joje turėsiu progą ryto ryte šv. Mišias laikyti, nes jau su perdeviniu kalbėjau ir jis maloniai man pavelino. Kunigai vienuoliai čion yra pranešę, ispanai, belgai, Anglų kalbos nė vienas nemoka, prisiėjo lotynų kalbą pavartoti.

Ryto reiks apžiūrėti kaip Paryžius atrodo.

praeitų metų seime ir taipgi buvo žadėjęs pasitarti su žiavės i Lietuvą "Darbininko" redaktorių P. Gudą, tai tas klausimas paliktas Seimui.

Renkami atstovai seimui. LDS. Seimui atstovais bus B. Ajauskas, M. Abraščinskas, A. F. Kneizys ir J. Glineckis, kurių kelionės lėšas bus apmokėtos. Taipgi nutarta įgaliojti ir kitus valdybos narius, kaip tai: kun. K. Urbonavičius, kun. J. Bakšys, M. Žukauskaitė ir kitus.

Svarstoma atnaujintos paskolos klausimas. B. Ajauskas aiškina, kad parduvinėjimas L. L. P. Bonų nebus pasekmingas iki valdžia arba atstovybė neuždės mokesčių tiems, kurie važiuoja į Lietuvą nepirke L. L. P. Bonų ir neaukavę Lietuvos neprisigulmės reikalams i bile kurį fondą. Tuo klausimu nutarta šaukti Naujosios Anglijos masinį susirinkimą So. Bostone ir išnešti tam tikrą rezoliuciją ir tuo pačiu pradėti darbą Paskolos Bonų platinimą.

Tuomi susirinkimas užduotas 11 val. vakare.

A. F. Kneizys, L. D. S. Centro Sekr.

KAIP

Suorganizuoti Lietuvos Darbininkų Sąjungos Kuopą.

PIRMA—L. D. S. kuopa gali suorganizuoti 5 asmenų neskiriant lūmo ir lyties nuo 16 metų amžiaus bile tik būtų praktikuojanti(s) R. K. tikėjimo katalikas(s).

ANTRA—Bile asmuo norintis pasitarnauti darbininkams gali kreiptis pas Centro sekretorių dėl platesnių informacijų apie sudarymą naujos kuopos, prašant aplikacijų ir kitų reikalingų blankų.

TREČIA—Suorganizuoti LDS kuopą pirmą pirmiausia reikia suaukinti susirinkimą. Susirinkime perskaityti konstituciją. Po to kiekvienas narys sutinkantis pildyti ją išpildo aplikaciją ir užsima vieną dolerį įstoijimo. Užsimokėjus įstoijimo renkama laikinoji kuopos valdyba iš dvasiško direktoriaus, kuriuo esti vietinis klebonas, arba kitas jo įgaliojotas kunigas, pirmininkas, raštininkas, išdėdinkas ir kitų valdybos narių, kurių pradžioje metų renkama pagal reikalo; valdybos narių turi būti nemažiau 3 ir ne daugiau 9.

KETVIRTA—Kuopa tik tuomet skaitosis legalia, jeigu ji bus įsteigta su Centro Valdybos įgaliojimu, gaus iš jos chartę, įmokės po vieną dolerį įstoijimo nario, nusius visų narių nurodymų adresu ir išpildytas aplikacijos ir paskui mokeskas kas mėnuo Centron po 30 centų nuo nario ir 5 centus kuopos reikalams.

PENKTA—Gavę iš Centro įgaliojimą veikti, tuojan sušaukia susirinkimą ir perrenka arba patvirtina laikinąją kuopos valdybą. Šiam susirinkime kiekvienas narys užsimoka mėnesines

duokles. Po susirinkimo kuopos raštininkas turi pasistūti Centron mėnesinį raportą su narių mokesčiais. Taipgi praneša kuopos valdybos narių vardus ir adresus.

LDS. CONN. APSKRITYS 11-TO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

LDS. Conn. apskrityje suvažiavimas įvyko 31 liepos 1921 m. New Haven, Conn., kv. Kazimiro salė, 295 St. John St.

Apskrities pirm. P. J. Tutoraitis pradėjo susirinkimą 1 val. po pietų, užkviestas gerb. kun. V. Karkauską atkalbėti maldą. Po maldos kun. V. Karkauskas, pasveikino delegatus (us) trumpa prkalbėle ir kvietė visus kouliausiai darbuotis dėl gerovės L. D. S. Po to apskrityje buvusioji valdyba užima savo vietą ir iššauka kuopas. Pasirodė, kad šiu kuopų atstovai dalyvauja. Išrinkta mandatų peržiūrėjimo komisija iš M. Jokubaitės, M. Blažauskaitės ir B. Šilkauko. Komisija pranešė, kad mandatai yra legališki.

Išrinkta valdyba sesijomis vesti pirm. P. J. Tutoraitis, vice-pirm. V. Bolinekas, rašt. B. Mičiūnienė, pagalbininkė M. Blažauskaitė, maršalka A. Aboja, reporteris — M. Jokubaitė.

Seka delegatų išsankimas. Waterbury, Ct. 5-ta kp. J. Tautila, V. Urbonas, B. Šilkaukas ir V. Vasiliauskas.

Hartford, Ct. 6 kp.: T. Geležutis, A. Mazdas ir J. Bernotas.

New Haven, Ct. 28 kp.: kun. V. Karkauskas, P. Jarmakas, J. Lukša, M. Jokubaitė, A. Diržius, J. Miškelis ir A. Aboja.

New Britain, Ct. 36 kp.: B. Mičiūnienė, M. Blažauskaitė ir J. Balita.

Bridgeport, Ct. 39 kp.: V. Balinskas, A. Vaitėlis ir A. Maciulevičius.

Ansonia, Ct. 43 kp.: S. Puskėnėlis.

Delegatų kviso 21. Protokolas praeito suvažiavimo perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Seka apskrityje valdybos raportas. Pirmininko raportas priimtas; vice-pirm. nepribuvo, tik raportą laišku prisiuntė. Pasirodė, kad jis iškeliaves i Lietuvą. Raštininkės raportas priimtas su atsistojimu ir rankų plojimu. Išdėdinkės raportas seka toks. (ištrauka iš raportų):

Iplaukos: Pereitame suvažiavime balansas buvo \$151.90. Priešątyta bankoj nuosimtis už \$130.88. B. Vės už šėrus dividendas \$10.00. L. L. Paskolos bonų nuosimtis \$7.50.

Viso labo \$172.00. Išlaidos. A. F. Kneizui už prakalbų maršrutą \$57.00. Kun. J. Bakšui už prakalbų, kelionės lėšos ir kitos išlaidos laike maršrutu \$47.07. Raštininkei metinė alga, kelionės išlaidos ir kitos \$14.32. Išdėdinkei kelionės ir kitos lėšos \$2.57. Pirmininko išlaidos \$11.55.

Viso labo \$121.51. Balansas lieka \$50.49. Sykin su šėrais ir bonais \$500.49. Raportas priimtas vienbalsiai.

Organizatoriaus kun. J. Bakšys nepribuvo. Raportą pridavė per kitą asmenį. Priimtas. Seka raportai veikliausių kuopų. Komisija rengimui apskrityje suvažiavimo įdavė raportą. Pasirodė, kad įplaukė \$351.45. Išlaidų buvo \$232.80. Apskrities pelno liko \$118.65. Raportas priimtas su aplodimentais. Pavesta suvažiavimo raštininkui perkiurti suvažiavimo komisijos biltes. Pranešė, kad viskas yra teisingai atlikta.

Raportas komisijos parduvinėjimui tikietų už L. L. Paskolos boną (ištrauka iš raportų): Parduota sekundai:

Waterbury, Ct. 5 kp. už... \$22.80. Hartford, Ct. 6 kp. \$12.70. New Haven, Ct. 28 kp. \$22.30. New Britain, Ct. 36 kp. \$6.80. Bridgeport, Ct. 39 kp. \$5.00. Ansonia, Ct. 43 kp. \$5.30. Poquonock, Ct. 44 kp. \$2.00.

Labo..... \$76.90. Raportas priimtas ir nutarta likusių pinigų viš 50 dol. pasistūti Refuviams moksleiviams šveicarijon per Centra.

Seka kuopų raportai. Waterbury 5-ta kp.: narių — 151; vyrų 147, moterų — 4; artistų 15, dainininkų 7, amatininkų — 4, kalbėtojai du: kun. J. Bakšys ir B. J. Tutoraitis. Parengė pildiniką ir vaidinimą. Naujų narių pirašė 6. Per šį metų šėbraukė 88; susipenduotų 48; pilnų narių — 25.

Hartford, 6-ta kp.; Narių 49: vyrų — 38, moterų — 11; dainininkų — 5, amatininkų — 3; kalbėtojų — 1 — kun. J. Ambotė. Parengė vaidinimą ir prakalbą. Susipenduotų narių — 5. Turi knygyną.

New Haven 28 kp.: Narių 40: vyrų — 36, moterų — 5; artistų — 10, dainininkų — 1, amatininkų 5; kalbėtojų — 3: kun. V. Karkauskas, M. Jokubaitė ir B. Nekrašas; išbraukta šį metų 12, susipenduotų — 11. Turi knygyną.

New Britain, 36 kp.: Narių — 35: vyrų — 24, moterų — 14; dainininkų — 4, amatininkų — 1. Parengė pildiniką, kuns atnešė pelno \$122.20, iš kurių nupirka L. D. S. namo bonas. Išbraukta — 12. Iš jų didžiulia išvažiavo i Lietuvą. Susipenduotų — 1.

Bridgeport, 39 kp.: narių 75; turį pasistatus klubą, kuris teikia paskalpą laike ligos. Klubas lėkuoja \$1,300.00. Iki šiam laikui atmokėta \$500.00. Turi didelį knygyną ir apvietojį pakilę aukštai. Raportas priimtas su pagyrimu.

Seka kuopų inėsimai. Waterbury kp. inėsa; 1) Kad LDS nariams būtų numatytos mėnesinės mokeskystys, kad vietoj 85c, būtų mokama 30c. i mėnesį. Nenariams kad būtų prenumeatas metams \$4.00. Priimta ir palikta pagaminti inėkimą i Seimą. 2) Kad šis LDS. Conn. apskrityje suvažiavimas išrinktų komisiją, kuri iškirtų, centro neprijaukų atsinešimą, i Conn. apskritį i kame priežastis. Priimta ir išrinkta komisija del ištirymo: V. Balinskas, 39 kp. narys, J. Tautila, 5-tos kp. narys ir M. Blažauskaitė, 36 kp. narė.

3) Kad LDS. Conn. apsk. parengtų paskaitų maršrutą rudens sezono. Priimta ir nutarta rengti apskrityje lėšogius, tik kuopos turės svotaines parūpinti ir apsimokėti. Paskaitų rengimas palikta apsk. valdybai.

4) Kad apskritis pasistengtų paraginti visas kp., kad pasibaigus vasarai, insikurtų vakarinius kursus, jei kuri kp. negalėtų i- stoigti, kad apskritis pagelbėtų. Priimta kaipo "pagoldavimas ir palikta tas darbas apskrityje organizatoriui.

5) Kad LDS. Conn. apskritis rengdams išvažiavimus turėtų daugiamis tvarkos, kas link žėnagos i daržą. Priimta kaipo lekei ją apskritiui.

6) Hartford 6-ta kp.: Kad L. D. S. Conn. apsk. susineštų su kitų katalikiškų organizacijų, Conn. apskrities i; kad kita vasara parengtų vieną bendrą išvažiavimą. Inėsimas atmetas.

7) Kad apskritis siųstų delegatą i LDS. Seimą. Priimta ir išrinkta delegatė M. Jokubaitė.

8) New Britain 36 kp.: Kad L. D. S. centras įsteigtų biurą, kurio tiklas būtų sužinot, kur darbai geriau eina, arba uždarbiai geresni ir praneštų per organą, neštas pagerintų darbininkų būvį. Priimta ir palikta višimintai komisijai, kad kreiptis i centra.

10) Bridgeport 39 kp.: Kad L. D. S. Conn. apskritis organizato-

tas apie pasitenkinimą mažesniu pelnu taip tyli, kaip lapė prieš alkana vilką apie paslėptą mėsos gabalą.

SKAITYTOJŲ SKYBIUS. Veik visi Amerikos angliški didieji laikraščiai turi skyrius kur dedami skaitytojų balsai. "Draugas" jau nuo senai turi panašų skyrių vadinamą "Užsikite i mano kampelį." Jaudiname, kad ir "Darbininkui" pravarvėtų tokį skyrių turėti. Tad šiuomi paskelbiame įvedimą Skaitytojų Skyriaus. Gabesnieji skaitytojai lai nauđojasi.

EILEN. Vadas padavė ženklą. Pasigirdo trimto balsas ir ant syk iš visų aplinkinių vietų subėgo kareivėliai, sustojo i eilę ir su šautuvais ant pečių linksmiais, drąsiais veidais, su daina ant lūpų žėngia jie, koja kojon, reikšdami savimi organizuotos pajėgos galybę. Jie stipriai, nepergalimi delto, kad jie organizuoti, kad jie eileje, kad jų visų viena mintis, viena valia. Kada tautos laisvėi graso pavojus, jai nieko, niekelti veikti tik sudaryti vieną stiprią tautos valią; visi eilėn, visi koja kojon. Jaunimas priekin, ginti tautos laisvės savo kritinėmis, seniai, vaikai, moterys mergaitės, tautos arjgerodas — visi i darbą — padėti tam jaunimui. Laiminga tauta, nors ir maža ji būtų, kuri karo laiku moka susivienyti. Ji negali būti pergalėta. Dar nenulieta tokių ginklų, dar neišrasta tokių modingų dujų, kad galėtų tautos valią palaužti, jeigu tik toji valia yra viena ir tvirta.

Mūsų tautos valia yra atgauti Vilnių, užtikrinti Lietuvai tikrą laisvę ir teisingas sienas su kaimynais. Tą mūsų valią stengiasi palaužti godusis kaimynas — lenkas, stiprus skaidiais, bet silpnas teisybe ir kišene.

Tad visi eilėn, kad sustiprinti savo tautos valią. Mūsų jaunimas jau eileje, papuoštas žuvusių draugų aureole.

Eilėn ir mes visi kiti. Eilėn mūsų tautos vadai; veskite mus teisingai, atsidavusiai i pergale, i šviesų rytojų.

Eilėn visi profesionalai, apšviestūnai, su savo mokslu, patyrimu, gražiai tautiečiams tarnauti, tautos karžygių remti.

Eilėn dvasiškiai, dvasios vadai, kėlėjai ir stiprintojai. Neleiskite nuilsti tautos dvasiai.

Eilėn biznieriiai ir pramoninkai su visomis savo įmonėmis tautai gelbėti.

Eilėn darbininkai žmonės, savo prakaito kaina perkantieji tautai laisvę ir gerbūvį.

Eilėn moksleiviai, galinysia skraidymui sparnus išskėję pavaikinti. Lapė siūlo vilkui šieno, o apie paslėptą mėsos gabalą tyli.

Kaip toji lapė, kapitalistas Schwab darbininkams kalba. Gi Amerikos darbininkai privalo tenkinti mažesnėmis algomis, tai tuomet darbai eis. Bet kapitalis-

kelta prieš lenkus kardą, atkūstą durtavą, kad nenulstų mūsų karžygių rankos, kad nepritrūktų jiems maisto ir amuniejios, kad nesulipnėtų jų dvasia, kad būlauktų laimingai visų avantiuriučių žlugimo.

Reikia valdžiai paskolos. Vasi pirkime jos bonus.

L. P.

IS KELIONES LIETUVON.

Bele KUN. P. JUŠKAITIS.

KELIONE PER FRANCIJA.

Paris, Liepos 12, 1921.

Ši ryt apie 3-4 val. priplaukė Cherbourg'ą. Suilgę Bostono laiko buvo dar tik 10 val. Francijoje laikrodžiai eina penkiais valandomis pirm Bostono.

Cherbourg'e nebuvo jokių trukdymų. Valyzų nereikėjo beveik nei atidaryti man. Tik paklausė ar neturi tabako, ir viskas. Kitiems mačiau reikėjo viską išverst. Tas galėt prigulėjo nuo žiūrėtojaus-inspektoriaus. Special traukiniai iš Cherbourg i Paris'ą. Vieną kartą stojo tik permainty inžina.

Traukiniu važiuojant per visą eilėn, visi koja kojon. Jaunimas priekin, ginti tautos laisvės savo kritinėmis, seniai, vaikai, moterys mergaitės, tautos arjgerodas — visi i darbą — padėti tam jaunimui. Laiminga tauta, nors ir maža ji būtų, kuri karo laiku moka susivienyti. Ji negali būti pergalėta. Dar nenulieta tokių ginklų, dar neišrasta tokių modingų dujų, kad galėtų tautos valią palaužti, jeigu tik toji valia yra viena ir tvirta.

Ivažiavus Francijon tuojau pastebi skirtumą namų, o ypač stogu. Čion nesu matęs namų su lygiu (flat) stotik, kaip Amerikoje kad yra. Francijoje visur mačiau smailius stogus, tik Paryžiuje matosi kaip kur su Amerikos stiliu namų.

Traukiniu važiuojant ilgai prisieję su keliais žydais ginčytis apie religiją. Jie pradėjo, na iš to ir kilo ginčai. Kuomet jie gyrėsi gerai žiną savo Bibliją išleisdom ir i šv. Raštą. Bet tuoj pamaciau jog nē savo Penatūcho penkių Mozės Knygų nežino. Norėdami išsisukt griebėsi Talmudo, komentacijos, ir kitko. Tai jau mat žydų būdas, nenor pasisakyti kad nežino, bet daro išsisukinėjimus. Paryžiuje persiskyrėm gražiai ir dar vienas žydas Juozas Gould iš Lorain, Ohio padavė man savo korėukę — prašė literatūros apie katalikų tikėjimą prisiųst. Reikia pastebėti, jog iš netoli 300 keliauninkų i Paryžių du trečdaliu buvo žydų.

Paryžiun atvykęs tuoj susiradau gerb. kun. J. Dobužį, kurs nurodė viešbutį apsisistoti. Esu apsisistojęs viešbutyje Champs Elysses. Gerb. katalikiškas viešbutis. Man jis tuomi patiko irgi, jog netoli nuo Švenčiausio Sakramento bažnyčios, kurioje Švenčiausias Sakramentas dieng i naktį yra išstatytas ir viešai adoruojamas. Toje bažnyčioje, man kunigas (tj bažnyčios) sakė, tebėra užlaikomas Korporulas su Viešpaties Jėzaus kraujo laisais, kurie vienam kunigui šv. Mišias lai-

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

1921, gegulio 20

LAIDINIMUI PENKIŲ METŲ METŲ ŠVENTO JURGIO BAZNYČIOS
PASVENTINIMO SUKAKTUVIŲ

Rengiamas Didžiausias BAZARAS

Bus Rugpjūčio 3-5 d., 1921
ANT DEAN PIEVOS
Norwood, Mass.

SUBATOJE, Rugpjūčio-Septembris 3 dieną prasidės po piet ir tęsis iki vėlamos.
PANEDELY, Rugpjūčio-Septembris 5 dieną prasidės iš ryto ir tęsis iki vėlamos.

Kadangi panedėly pripuola šventė Darbininkų diena (Labor Day), tai kiekvienas galės dalyvauti tame iškilmingame sukaktuvių bazare.

KAS BUS?
Kaip jau žinote, kad prie to bazaro arba fėrų ir sykiu pikniko vietos klebonas ir parapijonyb rengiasi nuo seniai, tai jame bus daug ko nepaprasto — naujo. Yra prirengtas didžiausias „**LAIMĖS KRAITIS**“, kuris bus atiduotas tam, kuris turės laimę. Beto šiame bazare bus įvairių įvairiausių daiktų, gyvų ir negyvų ir visi jie bus atiduoti atsilankiusiems už tam tikrą atlygimą, žiūrint į tai kokius kas laimę turės. Apart to bus skaniausių valgių ir gėrimelių.

Visos Naujosios Anglijos ir net iš tolimų kolonijų atletai rengiasi smarkiai pasirodyti su įvairiais atletiniais žaislais, kaip tai: bėgimas, bolės mėtymas, virvės traukimas ir tt. Lenktynėse ims dalyvauti abiejų lyčių asmenys.

NAUJAUSI ŽAISLAI IR SOKIAI PAJVAIRINS BAZARĄ.
ORCHESTRA PIRMOS RĖSIOS DALYVAUS IR APIELINKIŲ CHORAI.

Tad kas atsilankys į šį bazarą tikrai džiaugsis ir bus laimingas. O atsilankyti turi visi, o visi vietos ir apilinkės lietuviai ir lietuvaitės.

Sirdingai kviečia RENGĖJAI.

**SEIMAS ČIA PAT. NE-
PAMIRSKITE IŠRINKTI
ATSTOVUS.**

**BOSTONIAN MUZIKOS
MOKYKLA.**

Išskirti smuikto mokytojai duoda su
vo geriausių patarimų, jų rankų
arba męgalei. Smuikas duodama
už dyk su pirma kurso leklia. De
platusių informacijų kreipkitės pri
395 Broadway,

Room 4,
So. Boston, Mass.

BUČERIS PIRMOS RUSIŲ

paleikau darbo: 13 metų praktikavęs
geriausią apšaukimas su pramoniniu
Tiesiogas, darbus, blivus. Paskiau
stai vedėjo darba užrašiusi So. Bos-
tono Lietuvių Kooperatyvistikoj krau-
tural. Rezervacijos pranešimą gavau
6 d. rugpjūčio vakare 8 m. Lietuvalau-
jantieli mūlonės kreipitis.
BEN JAKUTIS,
110 Willow St., Cambridge, Mass.

**NAUDOKIS PROGA —
išsigyk gerą
FONTANINĘ
P L U N K S N A.**

EXTRA! „PERKUNAS“ UŽ LIEPOS MĖNESĮ JAU IŠEITIMAS
SU
DIDELIAIS
trenksmais išstrenkė
liepos mėn. „PER-
KUNAS.“ Kas nori-
te pamatyti, pri-
siųskite „Perkunui“
ant tikieto 15c., o
„Perkunas“ tuoj
atitrenks.
„PERKUNAS.“
360 Broadway, Boston 27, Mass.

**VISOS L. D. S. KUOPOS
RENGKITES SEIMAN.**

Pingus siunčiame į visas Lietuvos ir Lenkijos dalis su
aukščiausio kurso. Ant trumpo pranešimo pasportus galime iš-
gauti. Pardudame laivakortes ant visų garlaivinių linijų.

SVARBU!

Mūsų atstovai į kelias savaites keliauja Lietuvoje.
Jis jums gali suteikti visokias informacijas ir atlik-
ti kokius tik reikalingus darbus su jūsų draugais Lietuvoje. Patalai dabar
bus siunčiami po jo privatiska priežiūra. Atėjkit ir pasikalbėkit su juo,
tuojau.

JULIUS ROTTENBERG INC.

260 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

**GRIGAS
KUNASĀUSKAS**

**TIESUOTAS
AGENTS VISŲ**

**GARLAIVINIŲ
LINIJŲ**

Agentūra Uždėta
1910 m.

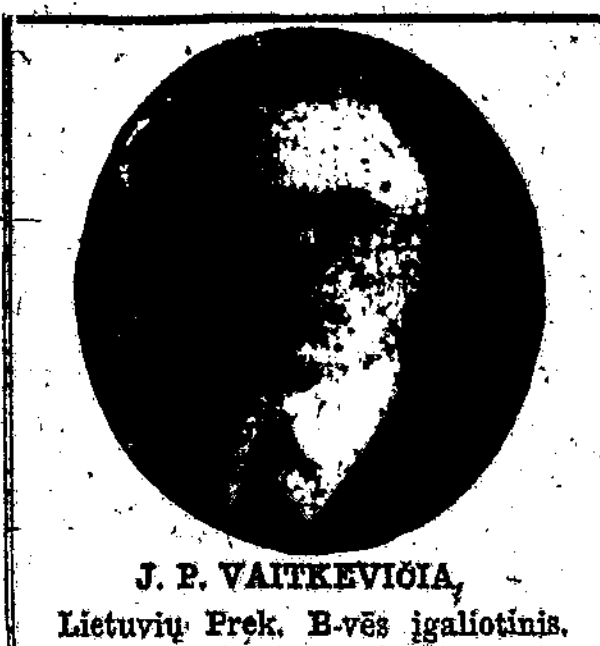
LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

ir iš LIETUVOS parduodu per Rotterdamą,
Antverpeną, Amburgą, Bremeną, Klaipėdą,
Karaliaučius, Eitkūnus, ir Liepoją ant geriau-
sių ir greičiausių laivų. Pasportus išreikalau-
ju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ. Pini-
gu siuntimas ir mainymas pagal dieninį kursą.
Išvažiuojant į Lietuvą mainyti pinigų nepri-
verčiame. Atvažiuojančius iš kitų miestų patin-
ku ant stoties ir bagažius pristatau ant laivo.
Su visomis informacijomis kreipkitės ypa-
tiškai arba per laisšką pas seną ir užtikrintą a-
gentą.

G. KUNASĀUSKAS 170 East 3d Street,
New York, N. Y.

Visuotinę užtikrinimą įėjau teisingumu ir mano geru
patarnavimu, užganėdijau daugumą, užganėdinsiu ir jus.

„DARBININKAS“ METAMS \$4.00

J. P. VAITKEVICIA,
Lietuvių Prek. B-vės įgaliotinis.

**LAIVAKORTĖS
LIETUVON**

PILIEČIAI IR PILIETĖS:

Kurie manote važiuoti į Lietuvą, važiuokite per Lie-
tuvų Prekybos Bendrovę, nes dabar ji sutaisė viską kas
tik galima, kogeriausiai dėl kelionės.

Kad būtų galima kuogeriausiai patarnauti ke-
liaujantiems Lietuvon, keliauninkai yra aprū-
pinami pasu, ir visomis reikalingomis vizomis.
Žodžiu sakant, viską aprūpina kas tik kelionę
reikalinga iš pat namų iki Lietuvos. Taip-gi ir
Lietuvoje LIETUVIŲ PREKYBOS BEN-
DROVĖ patarnaus jums visokiuose svathes-
niuose reikaluose, jeigu tik bus reikalinga.

Važiuodami per LIETUVIŲ PREKYBOS
BENDROVĖ, kaip didžiausią Lietuvos i-
staigą, tuomi ir jūs prisidėsite prie pakėlimo ir
padidėjimo jos.

Mums visiems yra žinoma, kad LIETUVIŲ
PREKYBOS BENDROVĖ Lietuvoje veikia
naudingą darbą. Tai-gi, visi kreipkimės su vi-
sais reikalais prie LIETUVIŲ PREKYBOS
BENDROVĖS, o ji koteisingiausiai patarnaus
PERSIUNTIME PINIGŲ Į LIETUVĄ.

Katrie manote važiuoti į Lietuvą, tiems patarti-
na tai daryti tuojau. Kol ŽEMAS LIETUVIS-
KŲ PINIGŲ KURSAS, patartina persiusti
savo pinigais į LIETUVOS TARPTAUTINĮ
BANKĄ, KAUNE. Jis yra saugiausias ban-
kas dėl padėjimo pinigų. Taip-gi patartina
PIRKTI ŠERUS LIETUVIŲ PREKYBOS
BENDROVĖS. Dabar yra puiki proga, nes šė-
rai GREIT PAKILS. Pirmą žmonės šerus
pirkdamai bijojo, nes nežinojo katra bendrovė
bus veiklesnė ir katra duos didesnį pelną už i-
dėtus pinigus. Šiandien matome katra bendro-
vė duoda gerą pelną, o katra nieko.

Tai-gi pirkitė dabar Lietuvių Prekybos Bendrovės šerus,
nes po trumpo laiko šėrai-pakils ir reikės brangiaus mo-
kėti už tuos pačius šerus.

Worcesterio ir apylinkių Lietuviai, katrie ren-
giateis važiuoti į Lietuvą, arba norite siųsti pini-
gus į Lietuvą ar šerų pirkti, Lietuvių Prekybos
Bendrovės ir su visais kitais reikalais kreipki-
tės pas ĮGALIOTINĮ Lietuvių Prekybos Ben-
drovės

JONAS J. VAITKEVICIA

201 MILLBURY STREET,
WORCESTER, MASS.

O kurie nori, gali kreiptis į Centra šiuo adre-
su:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

414 W. BROADWAY,
BOSTON 27, MASS.

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA

L. SIMUTIS, Pirm. J. B. ŠALIUNAS, Izd.
KUN. J. PETRAITIS, Sekr.

J. E. Karosas, Kun. F. Kemėsis, P. šivickis, A. Stakmys.
TIESOS SPAUDOS BENDRIJA organizuoja \$100,000.00
kapitalą, kad Lietuvoje uždėti Popieros dirbtuvę ir įkur-
ti Spaustuve knygomis ir laikraščiams leisti. ŠERAS \$5.00.
Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA,
147 Montgomery St. Paterson, N. J.

LIEPOS mėnesyje Kun. J. Petraitis Bendrijos reikalais
lankysis šiose kolonijose: Bronx, Bridgeport, New
Haven, Ansonia, Waterbury, New Britain, Hartford,
Manchester, Westfield, Worcester, Lowell, Boston, Mon-
tello, Norwood ir Providence.

Lietuvių Rakandų Bendrovė

(FURNITURE STORE)

Parduodam visokius Rakandus užmokant ir duodam ant išmokės-
čio. Užlaikom savo tloką, pristatom daiktus į kitus miestus ir per-
krausiam 15 vieny namų į kitus.

268 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 830—W.

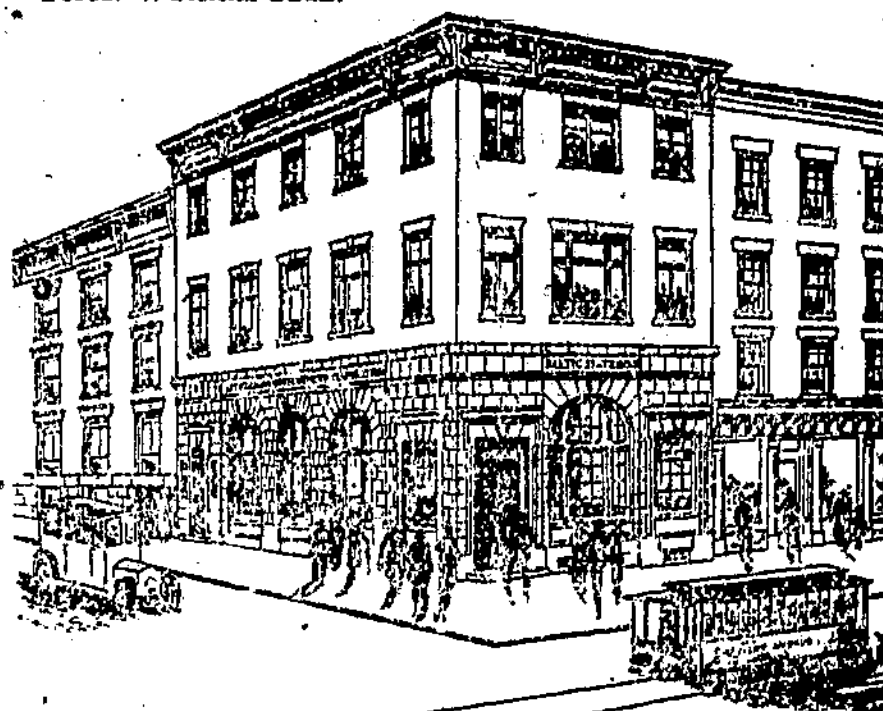
DANGAUS KARALIENE

Yra tai idomi knyga, talpinanti savyje
daug gražių užimančių apysakėlių su padavi-
mais apie švenčiausią Panelę. Parašyta kuni-
go Marijono Gavalevičiaus ir lietuvių kalbon
išversta. Knygos formatas 5½ colio ir 8 colii
ilgio. Kietais drobės apdarais. Labai paranki
vasaros laike išsinešti į pievą ar miškelį del pa-
siskaitymo ant tyro oro. Kaina \$1.00. Galima
gauti

„DARBININKO“ KNYGYNE,

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Telef. Watkins 2142.

PIRMASIS IR VIENINTĖS TIKRAI LIETUVIŲ BANKAS
RYTINĖSE VALSTIJOSE

BALTIC STATES BANK

KAS MANO KELIAUTI LIETUVON ir nori turėti gerą
kelionę, draugišką ir teisingą patarnavimą Amerikoje, ant lai-
vo ir Lietuvoje,—LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BAN-
KĄ.

KAS SIUNČIA PINIGUS LIETUVON, ar pašalpos gim-
nėms ar pats ketindamas keliauti, ar būsimi—pirmum tikės ar
pasidėjimui Lietuvos Bankuose, ir nori, kad pinigai būtų tei-
singai, be nuostolių ir greitai pristatyti,—BŪTINAI LAI KREI-
PIASI Į BALTIC STATES BANKĄ, kurs parsisiunčia Lietuvon
pinigus greičiausiai ir teisingiausiai.

KAS NORI PASIDĖTI PINIGUS NUOSIMČIAMS ir gauti
4 dol. nuo šimto, nuosimčius priekaitant prie sumos kas mėnuo,
—LAI SIUNČIA DEPOZITUS Į BALTIC STATES BANKĄ per
paštą, Money Orderiais arba banko čekiais.

KLAUSKITE DRASIAI INFORMACIJŲ—MES GREITAI
IR MIELAI ATSAKOME Į LAISKUS.

PARDUDAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BO-
NUS IR ISMAINOME PASKOLOS BONŲ KUPONUS.

BALTIC STATES BANK

294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

So. Boston Trust Co.

DOVANOS!

Šiuomi kreipiamė Lietuvių domą kad **SOUTH
BOSTON TRUST CO.** lietuviai Direktorai ir šėri-
ninkai skiria dovanas tiems, kurie atves į minėtą
Banką didesni skaitlių naujų depozitorių per **ŠIUOS
DU MĖNESIUS**, š. m.

Dovanos skiriamos sekančiais: pirma dovana
\$50.00 auksų; antra dovana \$25.00; trečia — \$10.

Depozitus gali padėt pradėdant nuo dolerio iki
didžiausios sumos. Taigi, kas nori laimėt šias do-
vanas, malonėkit užsiregistruoti pas šias ypatas:
M. Venj—bankoje, K. Sidlauską—aptiekoje, A. I-
vaškevičių, F. J. Bagočių ir J. G. Gegužį.

So. Boston Trust Co. yra viena iš seniausių ir
saugiausių Bankų Bostone. Įsteigta 1891 m. Turi
suviršum 3½ milijono depozitų ir turi perviršio
\$300,000.00.

SOUTH BOSTON TRUST COMPANY

474 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

THEODORE M. LOGAN, Prezidentas,

K. SIDLAUSKAS, Vice-Prezidentas.

**Kuomet Kreipsitės Prie Apsigarsintojų,
Paminėkite „DARBININKĄ“**

REZOLIUCIJA.

PRIIMTA LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS (LITHUANIAN SALES CORPORATION) BOARD OF DIRECTORS SUSIRINKE, LAIKYTAME SESTADIENYJE, RUGPJŪCIO 13, 1921, BOSTON, MASS.

KADANGI atrasta, kad Lietuvių Prekybos Bendrovės (Lithuanian Sales Corporation) Board Direktorių narys POVILAS PETRAUSKAS yra suorganizavęs Lithuanian Industrial Corporation, kurios galva jis yra;

KADANGI Lithuanian Industrial Corporation yra inkorporuota tokiu pat kapitalu ir šerų kainos tokios pat, kaip Lithuanian Sales Corporation ir,

KADANGI POVILAS PETRAUSKAS būdamas tuo pačiu laiku Lietuvių Prekybos Bendrovės Board Direktorių nariu ir naujos Bendrovės panašiais i Lietuvių Prekybos Bendrovės pamatais suorganizuotos galva, gali klaidinti žmonės susipažinusius su Lietuvių Prekybos Bendrove,

TODELEI NUTARTA POVILĄ PETRAUSKĄ iš Lietuvių Prekybos Bendrovės (Lithuanian Sales Corporation) Board Direktorių pašalinti. Nuo šios dienos jisai nesiskaito Lietuvių Prekybos Bendrovės direktorium ir nieko bendro su Lietuvių Prekybos Bendrove neturi.

TOLIAU NUTARTA šią rezoliuciją atspausdinti Lietuvių laikraščiuose Lietuvos ir Amerikos Lietuvių visuomenės žiniui.

*LITHUANIAN SALES CORPORATION,
414 Broadway, Boston 27, Mass.*

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ patarnauja greitai, gerai ir teisingai pinigų pasiuntimo i Lietuvą, laivakorčių pardavime ir įvairių dokumentų patūpinime.

PIRK LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS ŠERUS! Tai geriausia ir stipriausia Lietuvių įstaiga Amerikoje ir Lietuvoje. Pelnas visiems šerininkams užtikrintas. Kelk savo pinigus iš Amerikos i

LIETUVOS TARPTAUTINĮ BANKĄ KAUNE. Lietuvos Tarptautinis Bankas užtvirtintas Lietuvos Steigiamojo Seimo ir randasi Lietuvos valdžios priežiūroje. Depozitų jau turi virš 10,000,000 auksinių.

Visuomet atminti, kad geriausia tarpiniškė tavo visuose reikaluose yra ir bus **LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ.**

